ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **F. A.,** zastoupen JUDr. Jiřím Císařem, advokátem se sídlem Hrnčířská 55/14, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 12. 2. 2014, č. j. 59 A 4/2014 – 15,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobce – F. A. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 12. 2. 2014, č. j. 59 A 4/2014 – 15, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále též „krajský soud“) napadeným usnesením ze dne 12. 2. 2014, č. j. 59 A 4/2014 – 15, rozhodl tak, že se zastavuje řízení o žalobě F. A. proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „žalovaný“) ze dne 11. 12. 2013, č. j. MV-1875-10/SO-2012, a to z důvodu nezaplacení soudního poplatku, spojeného s podáním správní žaloby na přezkoumání rozhodnutí správního orgánu. Krajský soud vyšel z toho, že žalobci současně s podáním žaloby proti uvedenému správnímu rozhodnutí vznikla poplatková povinnost ve smyslu ust. § 4 a § 7 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“).

Vzhledem k tomu, že žalobce svou poplatkovou povinnost nesplnil byl vyzván usnesením krajského soudu ze dne 20. 1. 2014, č. j. 59 A 4/2014 – 11, k tomu, aby do 5 dnů ode dne doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek ve výši 3.000 Kč [položka 18 bod 2 písm.a) Sazebníku soudních poplatků] za podanou žalobu. Žalobce byl v této výzvě současně poučen o tom, že pokud ve stanovené lhůtě nezaplatí soudní poplatek v plné výši, bude řízení zastaveno. Usnesení ze dne 20. 1. 2014 bylo doručeno zástupce žalobce dne 23. 1. 2014. Žalobce však ve stanovené lhůtě do 28. 1. 2014 soudní poplatek ve výši 3.000 Kč nezaplatil a neučinil tak ani v době do dne 12. 2. 2014. Krajský soud proto z důvodu nezaplacení soudního poplatku žalobcem zastavil řízení o žalobě proti výše uvedenému rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců [§ 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích].

Proti tomuto usnesení krajského soudu podal žalobce jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“), prostřednictvím svého zástupce JUDr. Jiřího Císaře, advokáta, včasnou kasační stížnost, kterou opřel o ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (pro nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení).

Stěžovatel vytýká krajskému soudu, že svým postupem a napadeným usnesením porušil ust. § 7 odst. 5 s. ř. s. Je tomu tak proto, že žalobu proti uvedenému správnímu rozhodnutí podal dne 13. 1. 2014 ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, ale výzva k zaplacení soudního poplatku mu nebyla doručena tímto soudem. Tato výzva mu byla doručena Krajským soudem v Ústí nad Labem – pobočkou v Liberci s tím, aby soudní poplatek byl zaplacen na účet Krajského soudu v Ústí nad Labem [podle § 13 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, a podle přílohy č. 5 k tomuto zákonu se v obvodu Krajského soudu v Ústí nad Labem zřizuje pobočka v Liberci se sídlem v městě Liberec]. Za tohoto stavu měl být ale předtím vyrozuměn o tom, že jeho věc byla postoupena Krajským soudem v Ústí nad Labem pobočce tohoto soudu v Liberci. To se však nestalo. K zaplacení soudního poplatku byl též překvapivě vyzván pobočkou Krajského soudu v Ústí nad Labem v Liberci, a to na účet Krajského soudu v Ústí nad Labem a nikoliv na účet jeho pobočky v Liberci. Stejně tak nebyl před vydáním napadeného usnesení ze dne 12. 2. 2014 vyrozuměn ani o možnosti namítat podjatost soudců Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci.

Žalované Ministerstvo vnitra se k podané kasační stížnosti nevyjádřilo.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení krajského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Řízení o žalobě stěžovatele proti napadenému rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, bylo krajským soudem zastaveno právem.

Na tomto závěru nic nemění ani dodatečné zaplacení soudního poplatku (za podání žaloby ve výši 3.000 Kč) dne 26. 2. 2014, resp. doručení ohlášení kasační stížnosti krajskému soudu s vylepenými kolkovými známkami za podání žaloby v hodnotě

3.000 Kč dne 26. 2. 2014, ani okolnost, že Krajský soud v Ústí nad Labem napadlou žalobu stěžovatele (dne 13. 1. 2014) neformálně postoupil k vyřízení dne 14. 1. 2014 pobočce tohoto soudu v Liberci, které byla doručena dne 16. 1. 2014, ale ani to, že stěžovatel nebyl před vydáním napadeného usnesení ze dne 12. 2. 2014 vyrozuměn o možnosti namítat podjatost soudců Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci.

Je tomu tak proto, že stěžovatel resp. jeho zástupce, ač spolu s podanou žalobou ze dne 13. 1. 2014 nezaplatil uvedený soudní poplatek, nereagoval na výzvu (usnesení) krajského soudu ze dne 20. 1. 2014, č. j. 59 A 4/2014 – 11, k zaplacení tohoto poplatku do 5 dnů ode dne doručení této výzvy, jež byla doručena zástupci stěžovatele dne 23. 1. 2014 (stěžovatel byl současně v této výzvě poučen o tom, že nebude-li soudní poplatek zaplacen ve stanovené lhůtě v plné výši, bude řízení o žalobě zastaveno). Podle současně platné judikatury správních soudů je v souladu se zákonem praxe správních soudů doručovat výzvu k zaplacení soudního poplatku pouze zástupci účastníka řízení. Zaplacení soudního poplatku je zastupitelné jednání, při němž nedostatek osobní aktivity účastníka řízení nezpůsobuje neplatnost nebo neúčinnost takového úkonu (jeho podstatou je jen to, aby soudní poplatek byl zaplacen). Nejedná se proto o úkon, který by účastník řízení musel vykonat osobně (§ 42 odst. 2 s. ř. s.). Naopak, jde o typický úkon, který za účastníka řízení může vykonat jeho zástupce. Účinky doručení výzvy k zaplacení soudního poplatku proto nastávají u zastoupeného účastníka řízení doručením výzvy jeho zástupci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 2 Afs 187/2004 – 69, dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož *„povinnost zaplatit soudní poplatek plyne z procesního postavení účastníka řízení, který činí úkon poplatku podléhající. Zaplacení soudního poplatku ovšem není úkonem, který má osobně vykonat účastník řízení; je-li účastník řízení zastoupen, výzva k zaplacení soudního poplatku se proto doručuje podle § 42 odst. 2 s .ř. s. pouze jeho zástupci. Za stávající úpravy správního soudnictví není tímto postupem omezen přístup k soudu“*.

Krajský soud proto v této věci postupoval správně, adresoval-li výzvu k zaplacení soudního poplatku za podanou žalobu toliko zástupci stěžovatele, kterému byla doručena dne 23. 1. 2014. Jelikož soudní poplatek nebyl zaplacen ve lhůtě stanovené ve výzvě [do 5 dnů ode dne doručení usnesení (výzvy k zaplacení)], tj. do úterý 28. 1. 2014, již z tohoto důvodu byly k následujícímu dni splněny podmínky pro vydání usnesení o zastavení řízení o podané žalobě. Stěžovatel však soudní poplatek neuhradil ani do dne vydání kasační stížností napadeného usnesení krajského soudu o zastavení řízení, ke kterému došlo dne 12. 2. 2014 (tedy více než 2 týdny po uplynutí stanovené lhůty), a konečně ani do dne nabytí právní moci tohoto usnesení krajského soudu, která nastala ještě téhož dne 12. 2. 2014. Učinil tak až dne 26. 2. 2014, kdy bylo krajskému soudu doručeno ohlášení kasační stížnosti stěžovatele proti napadenému usnesení krajského soudu o zastavení řízení s vylepenými kolkovými známkami v nominální hodnotě 3.000 Kč. Stěžovatel tedy zaplatil soudní poplatek za podanou žalobu ve výši 3.000 Kč opožděně až po právní moci usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku.

Ve věci nemohlo být aplikováno ani ust. § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích o zrušení usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku a o pokračování v řízení.

Jak již bylo shora uvedeno, z obsahu soudního spisu vyplývá, že kasační stížností napadené usnesení ze dne 12. 2. 2014, č. j. 59 A 4/2014 - 15, o zastavení řízení pro

nezaplacení soudního poplatku, nabylo právní moci dne 12. 2. 2014 (toto usnesení bylo doručeno jak zástupci stěžovatele, tak i žalovanému dne 12. 2. 2014). Dne 26. 2. 2014 bylo krajskému soudu doručeno ohlášení kasační stížnosti stěžovatele proti napadenému usnesení o zastavení řízení s vylepenými kolkovými známkami v nominální hodnotě 3.000 Kč (ohlášení mimořádného opravného prostředku s vylepenými kolkovými známkami bylo podáno na poštu dne 25. 2. 2014). Kasační stížnost ze dne 14. 4. 2014, resp. její odůvodnění, směřující proti usnesení krajského soudu o zastavení řízení byla doručena přímo Nejvyššímu správnímu soudu dne 15. 4. 2014.

Podle ust. § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.

Podle ust. § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích, usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení. Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost.

Rozhodnutí soudu ve věci správního soudnictví nabývá právní moci (§ 54 odst. 5 a § 55 odst. 5 s. ř. s.) dnem, kdy bylo doručeno účastníkům, a to uplynutím posledního okamžiku tohoto dne. Účastník řízení zaplatí soudní poplatek dříve, než usnesení (o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku) nabylo právní moci (§ 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích), i tehdy, učiní-li tak v den, kdy usnesení nabylo právní moci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 - 172, dostupný na www.nssoud.cz).

Z ust. § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích vyplývá, že zaplacení poplatku ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku nabylo právní moci, má za následek, že toto usnesení o zastavení řízení, ačkoli je řádně doručeno účastníkům řízení, nenabývá právní moci. V tomto případě soud, který usnesení vydal, své usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší a může pokračovat v řízení a vydávat další rozhodnutí o věci.

Pokud však ve věcech správního soudnictví soudní poplatek nebyl zaplacen dříve, než usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku nabylo právní moci, pak toto usnesení nabude jeho doručením účastníkům řízení právní moci, a soud, který jej vydal, již nemůže toto své usnesení podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích zrušit a v této věci vydávat další rozhodnutí o věci. Je tomu tak proto, že mu v tom brání překážka věci pravomocně rozhodnuté. Zákon o soudních poplatcích, ale ani jiný zákon již poté neumožňuje krajskému soudu zrušit své pravomocné usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku. To nepřísluší ani Nejvyššímu správnímu soudu.

V této věci, která patří do správního soudnictví, nebyl zaplacen soudní poplatek za podání žaloby do právní moci napadeného usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku (§ 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích), tj. do 12. 2. 2014, ale stalo se

tak až dne 26. 2. 2014 [kdy došlo k obliteraci (znehodnocení) kolkové známky správním soudem]. Toto usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, jež nabylo právní moci dne 12. 2. 2014, tvoří od tohoto data překážku věci pravomocně rozhodnuté, která znemožňuje zrušit napadené usnesení ze dne 12. 2. 2014, č. j. 59 A 4/2014 – 15, a vydávat další rozhodnutí o věci.

Neuhradili-li tedy stěžovatel, či jeho zástupce soudní poplatek za správní žalobu v den jeho splatnosti – tj. ke dni, jež stanoví zákon [§ 7 odst. 1 ve spojení s § 4 odst. 1 písm. a) zákona o soudních poplatcích], ani ve lhůtě stanovené stěžovateli krajským soudem (do 28. 1. 2014), a neuhradili-li tento soudní poplatek ani do okamžiku nabytí právní moci usnesení krajského soudu o zastavení řízení (12. 2. 2014), nelze se nyní účinně dovolávat nezákonnosti napadeného usnesení krajského soudu pro rozpor se zákonem.

Napadené usnesení krajského soudu však není nezákonné ani z toho důvodu, že stěžovatel nebyl předtím vyrozuměn o postoupení jeho věci Krajským soudem v Ústí nad Labem pobočce tohoto soudu v Liberci, že byl podle svého tvrzení překvapivě vyzván pobočkou Krajského soudu v Ústí nad Labem v Liberci k zaplacení soudního poplatku za podanou žalobu, (navíc na účet Krajského soudu v Ústí nad Labem a nikoliv jeho pobočky v Liberci) a že nebyl před vydáním napadeného usnesení ze dne 12. 2. 2014 vyrozuměn o možnosti namítat podjatost soudců Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci.

Podle obsahu spisu Krajský soud v Ústí nad Labem dne 14. 1. 2014 skutečně neformálně postoupil žalobu stěžovatele (napadlou dne 13. 1. 2014) k vyřízení pobočce tohoto soudu v Liberci, kam byla fyzicky doručena dne 16. 1. 2014. Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 20. 1. 2014, č. j. 59 A 4/2014 – 11, byl pak stěžovatel vyzván k zaplacení soudního poplatku za podanou žalobu ve výši 3.000 Kč do 5 dnů ode dne doručení této výzvy, a to v kolcích nebo na účet Krajského soudu v Ústí nad Labem č. 3703-3024411/0710, VS X, jež byla doručena zástupci stěžovatele dne 23. 1. 2014 (stěžovatel byl současně v této výzvě poučen o tom, že nebude-li soudní poplatek zaplacen ve stanovené lhůtě v plné výši, bude řízení o žalobě zastaveno).

Ze spisového materiálu vyplývá, že v současném stadiu řízení ale nejde o problematiku příslušnosti správních soudů ve smyslu ust. § 7 odst. 5 s. ř. s., jak se domnívá stěžovatel, ale o zaplacení soudního poplatku za podanou žalobu, které je prvotní podmínkou soudního řízení a jeho dalšího pokračování.

Vzhledem k tomu, že soudní poplatek za podání žaloby v této věci byl splatný již podáním žaloby a v této době zaplacen nebyl, musel krajský soud vyzvat stěžovatele jako žalobce k zaplacení soudního poplatku ve výši 3.000 Kč za podanou žalobu [Sazebník soudních poplatků, položka 18 bod 2 písm. a)] ve lhůtě, kterou stanovil v usnesení ze dne 20. 1. 2014, č. j. 59 A 4/2014 – 11, dobou 5 dnů od doručení tohoto usnesení.

V této souvislosti není podstatná námitka stěžovatele, že nebyl předtím vyrozuměn o postoupení jeho věci Krajským soudem v Ústí nad Labem pobočce tohoto soudu v Liberci a že byl překvapivě vyzván pobočkou Krajského soudu v Ústí nad Labem

v Liberci k zaplacení soudního poplatku za podanou žalobu, navíc na účet Krajského soudu v Ústí nad Labem a nikoliv jeho pobočky v Liberci.

Třeba vidět to, že Krajský soud v Ústí nad Labem a Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka Liberec nejsou dva samostatné soudy, ale že jde o jeden soud s regionální pobočkou v Liberci, kde je otázka příslušnosti řešena i rozvrhem práce.

Postoupil-li proto Krajský soud v Ústí nad Labem, u něhož byla podána žaloba stěžovatele bez zaplacení soudního poplatku, věc zcela neformálně pobočce tohoto soudu v Liberci, která proti tomuto postupu ničeho nenamítala, musela právě tato pobočka vyřešit prvotní podmínku soudního řízení, tj. zaplacení soudního poplatku. Výsledkem pak bylo vydání usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 20. 1. 2014, č. j. 59 A 4/2014 – 11, kterým byl stěžovatel vyzván k zaplacení soudního poplatku ve stanovené lhůtě.

Na tomto postupu pobočky Krajského soudu v Ústí nad Labem v Liberci proto nebylo nic překvapivého, stejně jako nebylo překvapivé uvedení účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem, když jde o jeden krajský soud. Bylo proto na stěžovateli, aby reagoval na uvedenou výzvu ze dne 20. 1. 2014 a ve stanovené lhůtě zaplatil požadovaný soudní poplatek ve výši 3.000 Kč. Případné nejasnosti a výhrady pak mohl stěžovatel řešit až po zaplacení soudního poplatku, neboť z výzvy zřetelně vyplývá, kterému soudu a na jaký účet má být soudní poplatek zaplacen a zejména jaké důsledky bude pro něho mít nesplnění stanovené povinnosti.

Stěžovatelova námitka, že nebyl před vydáním napadeného usnesení ze dne 12. 2. 2014, č. j. 59 A 4/2014 – 15, vyrozuměn o možnosti namítat podjatost soudců Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci, nemá žádný vliv na rozhodnutí o věci samé. Je tomu tak proto, že usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku není rozhodnutím o věci samé. Nelze však přehlédnout to, že stěžovatel, ač z tohoto usnesení věděl o složení rozhodujícího senátu krajského soudu (Mgr. Lucie Trejbalová, předsedkyně senátu, Mgr. Karolína Tylová a JUDr. Pavel Vacek soudci), v ohlášení kasační stížnosti ze dne 25. 2. 2014, ani v jejím odůvodnění ze dne 14. 4. 2014 podjatost některého z uvedených soudců nenamítl, přestože tuto námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl (§ 8 odst. 5 věta druhá s. ř. s.). Senát 59 A přitom v uvedené věci rozhodoval ve složení, které odpovídá rozvrhu práce pro správní úsek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec.

Ze všech uvedených důvodů Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost stěžovatele proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 12. 2. 2014, č. j. 59 A 4/2014 – 15 (§ 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti rozsudkem bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ust. § 109 odst. 2 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., za použití ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci úspěch neměl a podle obsahu spisu úspěšnému správnímu orgánu nevznikly žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem. Nejvyšší správní soud

proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. dubna 2014

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu